

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ОСВІТНЬО- ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «САДІВНИЦТВО ТА ВИНОГРАДАРСТВО»

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності здобувачами вищої освіти якістю освітнього процесу ТДАТУ з метою вдосконалення якості вищої освіти. Анкетування проведено в 1 семестрі 2019-2020 навч. року.

Учасники анкетування – здобувачі вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Садівництво та виноградарство».

Всього опитано на сайті університету за анкетною для здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої програми **30 респондентів** (здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»), контингент яких представлено на рисунку 1. Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

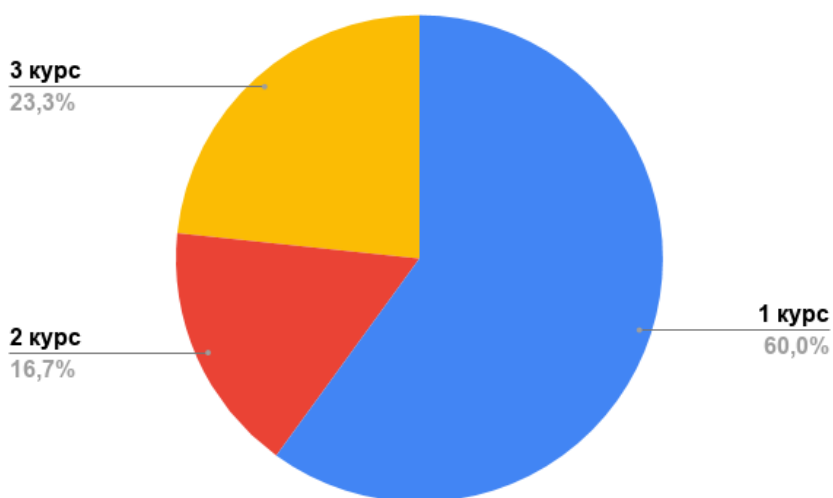

Рис. 1. Контингент респондентів (у відсотках)

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

1 бал – якість відсутня;

2 бали – якість проявляється зрідка;

3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;

4 бали – проявляється часто;

5 балів – якість проявляється практично завжди.

Результати оцінювання здобувачами вищої освіти представлено у таблиці 1.

**Таблиця 1- Оцінювання якості ОПП «Садівництво та виноградарство»
здобувачами вищої освіти (у відсотках)**

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою	43,3	33,3	16,7	0	6,7
2	Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	36,7	43,3	13,3	0	6,7
3	Відповідність отриманих результатів вивчення дисциплін заявленим в них цілям	40,0	46,7	13,3	0	0
4	Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі	53,3	30,0	16,7	0	0
5	Співвідношення теоретичної і практичної частини	43,3	56,7	0	0	0
6	Прозорість та чесність оцінювання знань	43,3	36,7	13,3	0	6,7
7	Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)	50,0	33,3	13,3	0	3,3
8	Спрямованість дисциплін на майбутню професію	53,3	26,7	20,0	0	0
9	Обґрунтованість навантаження на здобувача вищої освіти (кількість дисциплін на семестр, кількість годин аудиторної і самостійної роботи на тиждень)	36,7	36,7	23,3	3,3	0
10	Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	40,0	60,0	0	0	0
11	Залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах	50,0	50,0	0	0	0
12	Доступність графіків освітнього процесу та розкладів	50,0	36,7	13,3	0	0
13	Доступність навчальної і наукової літератури бібліотеки університету, репозитарію	43,3	50,0	6,7	0	0
14	Якість методичних матеріалів дисциплін на НІП ТДАТУ	43,3	33,3	23,3	0	0
15	Допоміжний персонал деканату, кафедр та бібліотеки кваліфіковано та доброзичливо сприяє моєму навчання	46,7	30,0	23,3	0	0

Відповідно до результатів анкетування, оцінка організації освітнього процесу за **ОПП «Садівництво та виноградарство»** за всіма критеріями є досить високою. Найвищі оцінки (максимальна сума відсотків за балами «5» і «4», по 100%) здобувачі вищої освіти поставили за критеріями: «співвідношення теоретичної і практичної частини», «організація наукових і практичних заходів професійної діяльності» та «залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах».

Найнижче (максимальна сума відсотків за балами «1» і «2») здобувачі вищої освіти оцінили: «задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою», «зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін» та «прозорість та чесність оцінювання знань».

Загальну оцінку якості освітнього процесу за **ОПП «Садівництво та виноградарство»** здобувачами вищої освіти різних курсів представлено у таблиці 2. Найвищі бали поставили здобувачі СВО «Бакалавр» 2 курсу (89,3 % опитаних оцінили на 5 балів та 10,7% на 4 бали). 3,0 % опитаних здобувачів СВО «Бакалавр» 1 курсу оцінили якість освітніх послуг на незадовільному рівні.

Таблиця 2 - Оцінювання якості ОПП «Садівництво та виноградарство» здобувачами вищої освіти різних курсів (у відсотках)

№ з/п	Курс, на якому навчається здобувач вищої освіти	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Бакалавр, 1 курс	16,3	58,9	21,9	0,4	2,6
2	Бакалавр, 2 курс	89,3	10,7	0	0	0
3	Бакалавр, 3 курс	86,7	13,3	0	0	0

Інших пропозицій щодо покращання якості освіти та освітнього процесу в ТДАТУ здобувачі вищої освіти при опитуванні не вказали.

Якість викладання дисциплін зі спеціальності **«Садівництво та виноградарство»** здобувачами вищої освіти було запропоновано оцінити за **25 критеріями**.

Аналіз **43** анкет (таблиця 3) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін з середнім відсотком відвідуваності **90,0%**.

Таблиця 3 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти (у відсотках)

Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)	82,4	7,2	4,5	3,5	2,5
Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	86,0	2,3	7,0	2,3	2,3
Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	86,0	4,7	2,3	7,0	0
Може викликати і підтримати інтерес аудиторії до дисципліни	83,7	7,0	7,0	2,3	0
Слідкує за реакцією аудиторії	81,4	7,0	4,7	0	7,0
Ставить питання і мотивує до дискусії	83,7	7,0	2,3	2,3	4,7
Володіє високою культурою мовлення	86,0	9,3	2,3	2,3	0
Дотримується оптимального темпу викладення матеріалу	83,7	2,3	4,7	2,3	7,0
Проявляє творчий підхід та інтерес до своєї роботи	81,4	4,7	2,3	9,3	2,3
Використовує навчально-методичні матеріали (методичні вказівки, посібники тощо)	86,0	9,3	2,3	2,3	0
Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на НІП	79,1	9,3	4,7	7,0	0
Спонукає до використання ресурсів наукової бібліотеки ТДАТУ у процесі вивчення дисципліни	69,8	18,6	9,3	2,3	0
Використовує технічні засоби навчання (комп'ютер, проектор тощо)	81,4	4,7	4,7	2,3	7,0
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)	84,7	5,6	4,7	5,1	0
Проявляє професійну ерудицію	93,0	0	4,7	2,3	0
Знайомить з останніми досягненнями науки	76,7	11,6	4,7	7,0	0
Наводить науково-обґрунтовані аргументи	88,4	4,7	7,0	0	0
Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	81,4	7,0	2,3	9,3	0
Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	83,7	4,7	4,7	7,0	0
III. Ставлення до студентів (середнє значення)	86,9	3,2	5,2	2,9	1,7
Доброзичливість і тактовність, толерантність	88,4	0	4,7	7,0	0
Пунктуальність, організованість	90,7	2,3	4,7	2,3	0
Вимогливість, наполегливість	83,7	9,3	4,7	2,3	0
Зацікавленість в успіхах здобувачів вищої освіти	86,0	2,3	9,3	2,3	0
Зрозумілі й оприлюднені критерії виставлення оцінок	79,1	9,3	4,7	2,3	4,7
Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	86,0	2,3	4,7	2,3	4,7
Охайність, зовнішній вигляд	93,0	0	4,7	2,3	0
Доброчесність	88,4	0	4,7	2,3	4,7
Середній показник відвідуваності занять	90,0				

Найвищими балами в I розділі «Методичний рівень знань» оцінено «може викликати і підтримати інтерес аудиторії до дисципліни», «володіє високою культурою мовлення», «використовує навчально-методичні матеріали»; в II розділі «Теоретичний рівень занять» - «проявляє професійну ерудицію» та «наводить

науково-обґрунтовані аргументи»; в III розділі «Ставлення до студентів» - «пунктуальність, організованість», «вимогливість, наполегливість» та «охайність, зовнішній вигляд».

Найнижчі бали в I розділі отримано за «дотримується оптимального темпу викладення матеріалу», «проявляє творчий підхід та інтерес до своєї роботи» та «використовує технічні засоби навчання (комп'ютер, проектор тощо)»; в II розділі – «пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців»; в III розділі – «зрозумілі й оприлюднені критерії виставляння оцінок» та «прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання».

Висновки

1) Моніторинг оцінювання якості ОПП «Садівництво та виноградарство» здобувачами вищої освіти показав, що високі показники організації освітньої діяльності були отримані за: ««співвідношення теоретичної і практичної частини», «організація наукових і практичних заходів професійної діяльності» та «залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах». Найнижче здобувачі вищої освіти оцінили: «задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою», «зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін» та «прозорість та чесність оцінювання знань».

2) З метою підвищення якості освітнього процесу за освітньою програмою «Садівництво та виноградарство» та врахування думок здобувачів вищої освіти викладачам кафедри та ведучим викладачам необхідно доопрацювати робочі програми, в яких чітко визначити вектор між цілями, методами та результатами навчання, також при проведенні практичних занять з навчальних дисциплін професійної підготовки запровадити використання сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор) з метою формування пізнавальних професійних компетенцій, залучати до освітнього процесу виробників-практиків, своєчасно розміщувати результати контрольних заходів з дисциплін в електронному журналі, висвітлювати хід освітнього процесу та програмні результати навчання на навчально-інформаційному порталі, сайті кафедри.

3) Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти показало, що найвищими балами оцінені наступні критерії: «може викликати і підтримати інтерес аудиторії до дисципліни, володіє високою культурою мовлення, використовує навчально-методичні матеріали, проявляє професійну ерудицію, наводить науково-обґрунтовані аргументи, пунктуальність, організованість, вимогливість, наполегливість, охайність, зовнішній вигляд».

В окремих випадках найнижчі бали отримано за «дотримується оптимального темпу викладення матеріалу, проявляє творчий підхід та інтерес до своєї роботи, використовує технічні засоби навчання, пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців, зрозумілі й оприлюднені критерії виставляння оцінок».

4) За результатами даного моніторингу НПП, що викладають за ОПП «Садівництво та виноградарство» слід:

- широко застосовувати мультимедійні методи представлення матеріалу та контролю знань,
- проводи міжпредметні зв'язки з виходом на вирішення конкретних професійних практичних задач,
- уніфікувати та привести у відповідність критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти по ряду дисциплін, а також зробити їх зрозумілими, відкритими та справедливими,
- ведучими викладачами відвідувати семінари у Вищій школі педагогічної майстерності ТДАТУ для підвищення майстерності.

Декан факультету агротехнологій та екології,
к.с.-г.н, доцент

Іванова І.Є.

Завідувач відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н, доцент

Скляр Р.В.